

Arven fra barndommen

Af Else Marie Andersen, journalist

39-årige Lotte Kamp har sammen med jurist-veninden Ane Sandager etableret Ørestad Friskole for at give sine børn det rette skoletilbud. Nøjagtig som hendes mor og far gjorde, da hun skulle starte i skole. På fem år er skolens elevtal nået op på 106 elever. Målet er at nå op på 200-220 elever de kommende fem år

Æblet falder ikke langt fra stammen, lyder et kendt ordsprog. Og det gælder i høj grad for Lotte Kamps arbejdsliv. Selv om 39-årige Lotte Kamp er uddannet jurist, tog erhvervskarrieren for nogle år siden pludselig en helt anden drejning, der ubevidst førte hende over i sine forældres fodspor: Med hjælp fra Lottes mor har de to jurister Ane Sandager og Lotte Kamp sammen etableret Ørestad Friskole, der nu eksisterer på 5. år. Skolen har 106 elever, og planen er at nå op på 200-220 elever i løbet af de næste fem år.

”Ja, det er underligt, men er det ikke ofte sådan, at man ubevidst følger i sine forældres fodspor? Mine forældre gjorde i hvert fald det samme, da jeg skulle starte i skole. De etablerede Højbo Friskole i Højsted mellem Holbæk og Kalundborg, og det var en god skole. Mange af de ting vi gør her, har jeg med fra min egen skole”, fortæller Lotte Kamp, der i dag er skoleleder på Ørestad Friskole på Amager. Ane Sandager er bestyrelsesformand på skolen.

Ønske om et normfællesskab

Ideen om at etablere sin egen helt nye skole opstod, da Lotte Kamp var gravid med barn nummer to. Det var i 2003. Hendes førstefødtes 1. skoledag nærmede sig med hastige skridt, men hvor skulle den store starte sit skoleliv? En mor fra det ældste barns børnehave, Ane Sandager, var i samme situation. Da Lotte Kamp gik på barsel, blev der tid til at gøre noget ved ideen, og sammen begyndte de at lege med tanken om at starte deres egen skole.

”Jeg ønskede at finde en skole, hvor jeg selv følte mig godt tilpas som forælder. Jeg ville gerne have et normfællesskab med andre forældre, og det var jeg ret sikker på, at jeg ikke kunne få i folkeskolen”, fortæller Lotte Kamp.

Som forældre opdrager hun sine børn ud fra nogle ret bevidste normer, som hun gerne vil bibringe deres liv. Da børnene var helt små, blev der fx ikke tændt for Disney-show, for i det kampske hjem var der ikke tv. Slik var typisk skiftet ud med pandekager, når der skulle sødt på bordet. Og børnenes tid foran computeren er meget reguleret.

”Der er så meget, børn skal nå at lære på kort tid. Der er rigtig mange forbindelser i hjernen, der skal sluttet, og tusindvis af oplevelser med sanser, fysik og sociale

relationer er nødvendige for børns udvikling. Vi må som forældre være omhyggelige med ikke at røve for meget af børnenes tid, som de har brug for til at lære de grundlæggende ting i livet. Og her er computer og tv altså nogle tidsrøvere af rang", siger Lotte Kamp.

I hendes og mandens opdragelse af deres børn er "fællesskab" og 'sundhed' nøgleord. De vil præge deres børn med deres holdninger. Nu hvor børnene er blevet større, ønsker de, at skolen danner et normfællesskab, hvor det fx er muligt at lave aftaler med de øvrige forældre om fødselsdagsarrangementer og senere om alkohol.

På spørgsmålet om hun har fået det normfællesskab, som hun ønskede, svarer hun: "Ja, det har jeg fået ud fra en skoleleders perspektiv, men nok ikke helt som privat forælder. Mine ambitioner er for høje. Men netop sådan er det jo at være i et fællesskab. Her er det ikke kun mig, der definerer normerne for fællesskabet. Det er ikke den type fællesskab, vi skal have", siger hun med et smil.

Fællesskab er et grundsyn

Selv om ordet 'fællesskab' typisk bliver brugt i den socialdemokratiske ordbog, er Ørestad Friskole "upolitisk – uden religiøst eller politisk tilhørsforhold", understreger Lotte Kamp.

Når skolen hedder Ørestad Friskole og ikke "Ørestad Lilleskole" var det netop for at undgå folks associationer til en venstreorienteret skole.

"Jeg siger ikke, at alle lilleskoler pr. automatik er venstreorienterede, men folk forbinder ofte lilleskoler med at tilhøre venstrefløj, og det ønskede vi ikke at blive associeret til. Jeg mener, at fællesskab er et menneskeligt grundsyn, og ikke et ord venstrefløj har patent på at bruge", siger Lotte Kamp.

Når skolen alligevel er medlem af *Lilleskolerne* er det fordi, det var den forening, der havde den bedste og mest professionelle vejledning til forældre, der ønskede at starte en ny skole. Og det var nødvendigt med gode råd i den proces.

Tre bjerge skulle forceres

Lotte Kamp husker det som en drøj tid at få skolen etableret. Tre bjerge skulle forceres først: 1. Hvor skulle skolen ligge? 2. Hvordan skulle de skaffe børn til den? 3. Hvem skulle være skoleleder?

"Det var ikke let at skaffe børn til en skole, når vi ikke engang kunne sige, hvor den skulle ligge – andet end på Vesterbro eller Amager – men det lykkedes", fortæller Lotte Kamp.

En folder blev udarbejdet og uddelt på daginstitutioner og på biblioteket for at skaffe børn til skolen. Lokalplaner blev studeret for at finde et egnet sted til skolen. En villa var i udsigt, men Københavns Kommune spændte ben for den plan, for her måtte ikke ligge en skole. Derfor var der til sidst kun én vej: At købe en grund og bygge skolen op fra grunden. Som sagt så gjort.

Grunden på Nordre Digevej i den nyetablerede by Ørestaden på Amager blev købt for tre millioner kroner. 40% af beløbet har de tre initiativtagere selv finansieret. Handelsbanken lånte dem resten, og så gik byggeriet i gang. Det første halve år fra

august 2005 foregik undervisningen i lejede lokaler i en tagetage på Stadsgraven tæt på Christianshavn, men i januar 2006 stod skolens nybyggeri klar til indflytning, og så gik det stærkt.

Mor blev skolens første leder

Ingen af de to jurister havde den nødvendige pædagogiske indsigt til at drive skole. Derfor bad de Lottes læreruddannede mor om hjælp. Hun havde 14 års ledererfaring fra Højbo Friskole, er læreruddannet, og hun blev overtalt til at blive skolens første leder.

"Hun sagde ja under den forudsætning, at hun kom til at arbejde med det, hun synes var sjovt: Børnene og undervisningen. Ane og jeg lovede, at vi nok skulle tage os af alt andet, herunder skolens administration. I praksis blev det mig som på det tidspunkt var formand, der fx lavede løn og lavede 5. septemberindberetninger, og det var mig, der sad med budgetter og regnskab. At finde forældre og opbygge kulturen var vi fælles om alle tre", fortæller Lotte Kamp.

Arbejdet med skolen optog så meget af hendes tid, at hun sagde sit arbejde som jurist i Dansk Byggeri op og blev ansat på skolen som administrativ leder, som det hed i starten.

"Jeg startede med et fuldtidsarbejde og en kvart løn. Lidt efter lidt overtog jeg flere og flere ansvarsområder, og da min mor gik på pension i efteråret 2007, var det helt naturligt, at jeg overtog posten som skoleleder for det hele", fortæller Lotte Kamp.

Det første år ansatte skolen en pædagogisk leder. Det har nu udviklet sig til, at skolen i stedet for en pædagogisk leder har en fagledelse, der består af flere lærere, hver med deres ansvar for et fag.

"Som skoleleder uden lærerbaggrund er det vigtigt at have kompetente lærere at støtte sig til, når der skal træffes beslutninger", fastslår Lotte Kamp.

Skolen et trækplaster

I starten var det svært at skaffe nok elever til skolen, men i dag har skolen en lang venteliste med 70-80 elever skrevet op til hvert klassetrin. Søskende har fortrin. I sommer startede 22 børn i børnehaveklassen, heraf 15 søskendebørn og kun syv nye forældres børn.

Forud for et barns skolestart på Ørestad Friskole går en grundig proces i gang med kommende forældre, så det er ikke en tilfældig forældrebeslutning. Allerede i februar holder skolen eksempelvis informationsmøde om skolestart i august året efter for ventelisteforældre og andre interesserede. Derefter tager skolens leder og et bestyrelsesmedlem på hjemmebesøg for at komme i dialog med forældrene og drøfte skolens profil og forældrenes forpligtelser i skoleforløbet.

"Hjemmebesøget giver de bedste rammer for en samtale. Ikke fordi vi skal checke om der er rent, men forældrene slapper mere af, når de er på hjemmebane. Er der 80 på venteliste, falder cirka 30 fra efter informationsmødet, og så klapper vi i hænderne, for det er et bevidst valg. Vi vægter dialog med forældrene højt, og forældresamarbejde er kernen i et godt skoleforløb", understreger Lotte Kamp.

Skal hun give en karakteristik af forældreprofilen på skolen lyder den:
"Det er forældre, der bruger tid på at tænke over, hvad de synes, der godt for deres børn. Det er ikke en eksklusiv kreds af forældre. For nogle er fællesskab vigtigt, men forældrene er meget forskellige. Nogle kommer og har tid til at få en kop kaffe, når de henter deres barn. Andre henter, lige før vi lukker 16.30".

Skolens profil – niveaudelt undervisning

Men fælles for dem alle er, at de har sagt ja til det fundament, skolen har formuleret for undervisningen og driften. Eksempelvis har skolen ikke egne idrætsfaciliteter, men eleverne er ude 1 time hver dag for at få frisk luft.

Forældre kan få indflydelse på skolens undervisning og drift ved at komme med gode ideer, men skolens målsætning er formuleret og er fx kendetegnet ved, at undervisningen er niveauopdelt. Det vil sige, at eleverne bliver grupperet efter deres faglige niveau i det enkelte fag og ikke efter det årstal, de er født.

"Jeg kender da heller ikke arbejdspladser, hvor de ansatte er inddelt efter det årstal, de er født", kommenterer Lotte Kamp.

Netop den niveaudelte undervisning er en af de ting, forældrene skal overveje grundigt, inden de takker ja til skolen, for det gælder også den dag, deres eget 9-årige barn bliver undervist i dansk sammen med børn på 7 år, mener Lotte Kamp og begrundet niveau-delningen sådan:

"Børn er forskellige og er fx ikke lige hurtige til at lære at læse. Nøjagtig som børn heller ikke lærer at gå samtidig, selv om de er søskende. Nogle synes, at man stempler børn ved at niveaupdele undervisningen. Men det handler grundlæggende om at acceptere, at børn er forskellige, og at de lærer i forskellige tempi", siger Lotte Kamp og uddyber:

"Børn har krav på at få undervisning, der passer til dem der, hvor de er, og de er hverken dårlige børn eller tabere, fordi de er lidt længere tid om at lære at læse".

Slik forbudt på skolen

Foruden den niveaudelte undervisning lægger Ørestad Friskole vægt på, at børnene lever og spiser *sundt*. Slik er bandlyst på skolen. Til gengæld får børnene serveret frokost, der er lavet af skolens madmor – og obligatorisk at deltage i. Om formiddagen bliver der serveret frugt og boller, som forældrene bager på skift til klassens børn, mens madmor står for brød og frugt om eftermiddagen.

Skole fra kl. 8-15

Endelig er undervisningen tilrettelagt, så undervisning og SFO er lagt sammen i en *sammenhængende skoledag*, der indebærer, at forældre ikke må hente før kl. 15, for der kan være undervisning for de større børn indtil da, og de små har en obligatorisk legetime fra kl. 14 til 15.

"Det er vigtigt, at især de små børn får mulighed for at lege sammenhængende lang tid, inden forældrene henter. Derfor er der ingen forældre, der henter før efter kl. 15. Når først nogle børn begynder at blive hentet, opstår der en opbrudsstemning, og så er det en anden type leg, der foregår", påpeger Lotte Kamp.

Skoledagen er til gengæld tilrettelagt med længere pauser i løbet af dagen, fx har børnene hver formiddag en halv times pause, til frokost er spisepausen 45 minutter plus 30 minutters frikvarter.

Lotte Kamp er ikke særligt optaget af, om sammensmeltningen af undervisning og fritid skal hedde 'helhedsskole' eller 'heldagsskole', som flittigt bliver drøftet i folkeskolen. For hende er princippet om en sammenhængende skole og de øvrige elementer i skolens profil et spørgsmål om 'sund fornuft'.

"De fleste forældre går på arbejde, så 95 % henter alligevel ikke før kl. 15", siger hun.

Eksternt medlem af bestyrelsen

Lige nu står skolen over for en udvidelse for at få plads til nye børnehaveklasser, så Lotte Kamp og skolens bestyrelse er i gang med at planlægge en tilbygning. Grunden ved siden af skolen er allerede købt.

Planen er at nå op på 220 elever fordelt fra børnehaveklasse til 9. klasse om fem år, og selv om skolen lige nu har venteliste, har bestyrelsen alligevel taget hul på en strategisnak om, hvorvidt skolen skal til at profilere sig for at tiltrække elever, når en ny folkeskole ser dagens lys i Ørestaden i 2011.

Det er skolens eksterne medlem, Bjørn Godt-Hansen, der har taget hul på strategidiskussionen. Han har tidligere været skoleleder for Hørsholm Lilleskole, men gik sidste sommer på pension.

"Vi har virkelig stor glæde af at have et eksternt medlem i bestyrelsen, fordi han kan se skolen udefra, og han får øje på ting, vi ikke selv har tænkt på, såsom: Hvad gør vi når den nye skole starter i Ørestad?", fortæller Lotte Kamp, der taler med ham flere gange om ugen for at få sparring på sin ledelse af skolen.

Også hendes mor er tilknyttet som skolens konsulent. Hun giver faglig sparring til faglederne. Hun kører også lige nu en ugentlig studiekreds for alle lærerne om faglig iagttagelse og evaluering.

"Hun er en ildsjæl. Havde vi ikke brugt hende, skulle vi have fat i en anden konsulent, og hun er knap så dyr som andre. Vi har virkelig et godt samarbejde med hende. Jeg havde nok ikke kunnet samarbejde med hende, da jeg var 17 år, men vi har for mange år siden slebet de kanter, der skal slibes af", siger Lotte Kamp.

På spørgsmålet om hun ser sig selv som skoleleder resten af livet, siger hun: "Den vigtigste opgave som skoleleder er at lave en kultur, og der har jeg rigtig meget på hjerte endnu. Vi vokser hele tiden, og der er stor forskel på en lille arbejdsplads og en stor. Men den dag jeg ikke længere har børn her på skolen, kan det da godt være, jeg skal prøve noget andet", siger Lotte Kamp, hvis yngste datter går i børnehaveklasse.

Fra årsskriftet "Lilleskolen 20-10, Fortællinger fra skoler om skoler"